

Nieuwsflash – December 2024

Epidemiologische update over luchtweginfecties

In het laatste [wekelijkse bulletin over acute luchtweginfecties \(week 47\)](#) gaf de “Respi-radar” tool aan dat de epidemiologische situatie op niveau “groen” bleef, wat overeenkomt met het basisniveau. De meeste indicatoren nemen af. De virusconcentraties voor SARS-CoV-2 die zijn waargenomen bij de controle van afvalwater bereiken zelfs lage niveaus. Het aantal gebieden waar influenza is gedetecteerd neemt toe maar blijft laag, terwijl het aantal gebieden waar RSV is gedetecteerd matig is. Het aantal consulten bij artsen voor griepachtige symptomen is stabiel gebleven, terwijl het aantal consulten voor andere acute luchtweginfecties licht is gestegen ten opzichte van vorige week. Daarnaast is het aantal ziekenhuisopnames voor ernstige acute luchtweginfecties (SARI) gestegen. Internationaal meldde het [ECDC](#) een toename van infecties veroorzaakt door *Mycoplasma pneumoniae* in sommige EU/EER-lidstaten. In België wordt echter sinds week 40 een dalende trend waargenomen.

HIV en SOI diagnoses blijven stijgen in België

Sciensano publiceerde zijn jaarverslag over de epidemiologische surveillance van [hiv](#) en [soi's](#) in België. In 2023 kregen 665 personen een hiv-diagnose in België, een stijging van 13% ten opzichte van 2022. Dit is het derde jaar op rij met een toename, waarmee een einde komt aan de jarenlange dalende trend. Het aantal diagnoses steeg in 2023 in alle bevolkingsgroepen. Van de nieuw geregistreerde hiv-infecties was 49% heteroseksueel en 45% bij mannen die seks hebben met mannen (MSM), 3% gerelateerd aan injecterend druggebruik; 2% aan seksuele transmissie bij transgender vrouwen en <1% perinatale overdracht. Tegelijkertijd vertonen de trends voor de 3 soi's - chlamydia, gonorroe en syfilis - al meerdere jaren een stijging in België, met de grootste toename bij mannen. MSM en jongeren zijn sterk vertegenwoordigd in SOI diagnoses. Gonorroe nam zelfs met 90% toe tussen 2021 en 2023. De stijgende trend in hiv en soi-diagnoses is zorgwekkend en toont dat de overdracht aanhoudt, ondanks de beschikbaarheid van een breed aanbod aan preventiestrategieën. Seksuele en relationele vorming voor jongeren, aanmoediging van condoomgebruik, [testen](#) en uitbreiding van PrEP gebruik kunnen helpen om de hiv-epidemie beter te beheersen.

Parvovirus B19 update

Zoals vermeld in de [flash infectieziekten van augustus](#) is er momenteel een toegenomen circulatie van Parvovirus B19 in België en in verschillende Europese landen. In Nederland meldde het RIVM sinds augustus echter reeds een daling van het aantal Parvovirus B19 infecties ([via de virologische Weekstaten](#) en gegevens van Sanquin), en ook een dalende trend van het aantal infecties bij kinderen (met de diagnose ‘vijfde ziekte’) in de Eerste Lijns zorg. In België geeft het ‘NRC voor congenitale infecties’ tot en met september nog steeds een verhoogd aantal positieve stalen bij zwangere vrouwen aan, maar geven andere beschikbare bronnen (de peillaboratoria, gegevens uit stalen van bloeddonoren, en het UZ Leuven) een afname van het aantal Parvovirus B19 infecties in de bevolking en in zwangere vrouwen aan.

Hondsdolheid - Kat besmet met lyssavirus type 1 in Nederland

In oktober testte een niet gevaccineerde kat positief op het Europese vleermuislyssavirus-1 (EBLV-1), drie weken na contact met een muis. De kat die symptomen vertoonde, werd geëuthanaseerd. Dit is de eerste keer dat EBLV-1 bij een kat in Nederland is vastgesteld. EBLV-1 is een lyssavirus verwant aan het klassieke rabïesvirus en komt voor bij vleermuissoort laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). EBLV type 2 wordt sporadisch aangetroffen bij meervleermuizen (*Myotis dasycneme*). EBLV-1 en -2 circuleren in heel Europa bij vleermuizen. In België werd EBLV-1b in 2016 en 2017 gedetecteerd bij laatvliegers. De belangrijkste preventieve maatregel is om vleermuizen nooit met blote handen aan te raken, zeker niet als ze ziek lijken. Mensen die beroepsmatig (boswachters, medewerkers van wildlife revalidatiecentra of chiropterologen) of uit passie vaak met vleermuizen omgaan, is het essentieel om beschermende handschoenen te dragen bij contact met vleermuizen en om preventief gevaccineerd te worden.

Influenza A(H1N5) - gevallen bij mensen in Canada en de Verenigde Staten (update)

Begin november meldde Canada het [eerste geval](#) van lokaal opgelopen aviaire influenza A(H5N1) bij de mens, clade 2.3.4.4b, genotype D1.1 was vastgesteld, lijkend op A(H5N1) circulerend in wilde vogels in Canada. De besmettingsbron is niet bekend en er zijn geen andere gevallen vastgesteld. In de Verenigde Staten zijn drie nieuwe gevallen gediagnosticeerd in Californië, waarvan er twee met blootstelling aan vee en één kind zonder bekende blootstelling aan dieren. Sinds begin 2024 zijn er in de VS 55 gevallen van aviaire influenza A(H5) bij mensen gemeld in zeven staten. Hiervan waren er 32 blootgesteld aan melkvee waarvan bekend was of vermoed werd dat het besmet was met het A(H5N1)-virus en 21 waren werknemers die blootgesteld waren aan uitbraken van A(H5) op pluimveebedrijven. Twee mensen hadden geen gekende blootstelling aan dieren. In Europa is er nog geen geval van besmetting van mensen met het A(H5N1)-virus bevestigd. Volgens de [CDC](#) en [ECDC](#) blijft het risico voor de algemene bevolking laag. Voor mensen met beroepsmatige of andere blootstelling aan besmette dieren wordt het risico als laag tot matig ingeschat.

Departement Zorg – Actualisatie richtlijnen meldingsplichtige infectieziekten en nieuwe website

De richtlijnen voor legionella, meningokokken, STEC en iGAS zijn geactualiseerd. Details van de aanpassingen staan onder versiebeheer op het titelblad van elke richtlijn. Voor [legionella](#) is de gevalsdefinitie geharmoniseerd met ECDC: PCR non-pneumophila is opgenomen als waarschijnlijk geval. Bij invasieve [meningokokkeninfectie](#) is vaccinatie van de index aangepast: ACWY én type B vaccin. De richtlijn voor [STEC](#) beperkt brononderzoek, opvolging en screening/wering van contacten tot specifieke risicogroepen: besmet met hoogrisico strain en/of ernstige kliniek. VANAF 1 JANUARI 2025 wordt de gevalsdefinitie voor [invasieve GAS-infecties](#) (groep A streptokokken) uitgebreid naar alle iGAS en wordt de chemoprophylaxe beperkt tot huishoudcontacten met een verhoogd risico op ernstig verloop. Meer details over de aangepaste iGAS-richtlijn worden in december via brief gecommuniceerd naar melders.

Verder heeft Departement Zorg sinds 28/11 een nieuwe website. Informatie over infectieziekten en vaccinaties voor burgers en zorgprofessionals is nu beschikbaar via [Infectieziekten en vaccinaties | Departement Zorg](#)